

Sandpappret

NR 2 FEBRUARI 2015

Årg. 20

Välkomna till ÅRSMÖTEN!

Sanda hembygdsförening

Söndag 22 mars kl. 19.00 i Sanda bygdegård

Årsmötesförhandlingar

Ebbe Klint berättar pasjasar ur sin bok "Fran stift u strandsoknar"

Kaffe och fastlagsbullar.

Sanda hembygdsförening

Västergarns hembygdsförening

Söndag 22 mars kl. 15.00 i Hembygdsgården

Vi bjuder på kaffe och hembakat i trevlig gemenskap.
Motioner skall vara styrelsen tillhanda senast 21 februari.

Gå gärna in på hemsida för mer information.

www.hembygd.se/gotland/vastergarn

Vid ytterligare frågor,
kontakta ordf. Ingela Penje, tel: 245028, 070-952 70 72

Västergarns hembygdsförening

Sockenfest för nyinflyttade och andra.

Lördagen den 25 januari ordnade Sanda hembygdsförenings styrelse fest för nyinflyttade och andra sockenbor. Det var många som hör-sammat inbjudan, ca 80 personer deltog i festen, många unga barnfamiljer har flyttat in vilket är bra för vår socken. Även vi som bott länge i Sanda fick vara med.

Ola Arvidsson hälsade välkommen och var kvällens konferencier. Middagen bestod av ansjovistårta som förrätt, köttgryta med ris och grönsaker som varmrätt och glass med hallonsås till dessert plus kaffe. Allt tillagat av styrelsen.

Underhållningen sköttes av Lukas Johansson och Samuel Kåring, två unga sandabor, A-kusiner dessutom. Samuel sjöng och Lukas spelade gitarr och sjöng också en del.

Socknens föreningar presenterades. Simon Stenman berättade om Sanda IF, Hasse Eriksson om Röda Korset, Robban Melin presenterade Missing people och Lukas Johansson presenterade 4 H. Anki Wallin berättade om Sanda dansförening och allt annat hon hittar på, som melodikryssfrukost, vandringar, hembygdsforskning m.m. och Niklas Olsson berättade om LRF, Lars Österlund presenterade kyrkans aktiviteter. Ola presenterade hembygdsföreningen och Gunvor berättade om Sandpappret och Gullinmuseet. /GM/

Klinte Filmstudio våren 2015

25/2 Turist, Sverige - bästa film på Guldbaggegalan 2015

18/3 Franska för nybörjare, Frankrike. Årsmöte

25/3 Freak Out, Sverige

8/4 Ida, Polen - Oscarsnominerad som bästa utländska film

22/4 Sådan far, sådan son, Japan

6/5 Boyhood, USA

6 filmer för 250 kr - Rondo, onsdagar kl. 19.00

VÄLKOMNA!

Kretsstämma

i Sanda Västergarn Röda Kors hålles

torsdagen den 5 mars kl. 19.00 i Gervaldsgården.

Sedvanliga förhandlingar, lotteri och kaffe. Så kommer

Ing-Marie Tellström och berättar om hur hon och hennes familj under ett år bara levde på Gotlandsproducerad mat.

Varmt välkomna ALLA!

Påminner också om

Kroppkaksfesten i Sanda bygdegård

Lördagen 14 februari mellan kl. 11.00 och 14.00

Vi hoppas det kommer många och äter kroppkakor med tillbehör och kaffe och kaka, men du behöver inte anmäla dig, vi har bakat så det räcker till många.

Varmt välkommen önskar styrelsen i Sanda Västergarn Röda Kors

Röda Korset har delat ut följande anslag innan jul 2014:

Katastrofreserven 5 000 kr, Rekreativdagarna 5 000 kr,

Röda Korset i skolan 3 000 kr och Treudden 3 000 kr.

VEST-bygdens LRF inbjuder till

ÅRSMÖTE

Söndag 8 februari kl. 19.00 i Sanda bygdegård

Johan Thomsson från Jägareförbundet pratar om jakt.

BONDELUNCH

Tisdag 17 februari mellan 11.30 och 13.00

Sanda bygdegård

Välkomna!

Välkomna till socknen!

En liten bit in på **Mafridsvägen** ligger ett nytt litet hus, **507** står det på knuten, där bor vi. **Håkan och Linnea Westberg**, far och dotter. Flyttade in 9 juni –14, samma dag som slutbesiktningen, det var en häftig känsla. Håkan jobbar med försäljning av lantbruksmaskiner på Lantmännen i Visby. Lantbruk och teknik har alltid legat honom varmt om hjärtat, han har varit dräng, lantbrukslärare, kofoderrådgivare, men de senaste 15 åren har det blivit lantbruksmaskiner.

På fritiden blir det golf och badminton eller segling i Treibatns två-männingar om det inte är något konstruktionsprojekt på gång. Håkan kommer ursprungligen från Barlingbo, pappa Sune var smed, något som gärna försöks efterlevas.

Linnea är 15 år och går på Solberga i Visby. Hon är med i Gycklargruppen PAX, vilket hon tycker är väldigt kul. Linnea känner sig hemma i Västergarn redan och har fällt orden "Mitt älskade Västergarn". Vi känner oss välkomna, alla är så trevliga. Om man ringer på 070-6844117 så svarar Vi.

Håkan och Linnea Westberg

På **Västergarn Mafrids 133** har det byggts ett nytt hus och husägare är **Peter och Cathrin Molin**, utflyttade från Visby. Peter och Cathrin har bott i sin husvagn under några somrar på tomten med katten Lovis och längtat och väntat på att få flytta ut. Västergarns Bygg hade allt klart till midsommaren 2014, så den efterlängttade inflyttningen blev veckan därpå.

Peter är bördig från Norrköping och gjorde värnplikten på P 18 och slutade som regementschef men regementet las ju ner. Peter blev då skoldirektör och nu arbetar han på Länsstyrelsen som länsråd.

Cathrin är gotländska, har arbetat som frissa men har helt sadlat om och är nu, efter hårt pluggande, tandsköterska i Visby.

Båda två är golfspelare och Kronholmen ligger nästan inom synhåll, de gillar att pyssla i trädgård och trädgårdsland och de uppskattar lugnet i Västergarn. Vi, Bäckmans har fått nya grannar och nya ljuspunkter som vi ser från vårt köksfönster, vilket vi tycker är trevligt.

Västergarn Mafrids 317 har varit **Birgitta Karlssons och Lars-Inge Anderssons** sommarstuga i 10 år, men från 1 december 2014 har Birgitta flyttat tillbaka till ön och blivit permanentboende på Mafrids. Birgitta är Visbytjej från början, bodde då i östra delen av stan, flyttade till fastlandet en tid och har nu återvänt hem igen.

Birgitta och Lars-Inge spelar golf och banan ligger ju nära till, barn och barnbarn kommer på besök på sommaren och möjligheter till bad är goda. Så Birgitta bestämde sig för att renovera en del av huset och flytta till Västergarn. Som grannar till Birgitta tycker vi att det är trevligt att det lyser i huset året om, så vi säger: Välkommen!

Majgun och Leif Bäckman.

Majgun Bäckman hjälper mig ofta att presentera nyinflyttade , jag är glad och tacksam för det!

Gunvor

AFTERNOON TEA

Nu i vintermörkret vill vi i Västergarns hembygdsförening bjuda in alla, såväl barn, unga, gamla, nyinflyttade m.fl. i bygden på

AFTERNOON TEA i Västergarns hembygdsgård.

Söndagen den 15 februari, drop in mellan kl. 14-16.

Ett tillfälle att träffas och umgås och givetvis njuta av smarriga bakverk, alltifrån knäckebröd till bakelser!

Kaffe/te och buffé med flera olika bakverk till självkostnadspris.

Varmt välkomna!

Västergarns hembygdsförening

Västergarns hembygdsförening startar

Grundkurs Dataanvändning

Lördag 21 februari kl. 10-12 i hembygdsgården

Inriktning: De som behöver lite extra tid att lära sig.

Innehåll: Dataorientering, (skapa mappar, flytta filer, spara saker osv), musanvändning, roliga tricks, "Att vara bekväm vid datorn".

Allt detta för att sedan gå vidare med annat roligt t.ex.

Excel (kalkylprogram), **Word** (skriva brev),

PowerPoint (presentationsprogram) -

roliga bildspel med text.

Mail och Facebook. Att surfa och hitta på nätet.

Beställa på nätet. Bankärenden. Fixa hemsida

Medtag: Din egen laptop. Fiber finns inkopplat i bygdegården.

Ledare: David Barker 070-7302461, boende i Västergarn.

Kontakt: Majgun Bäckman 0731-400013

Välkomna!

STICKKAFÉ

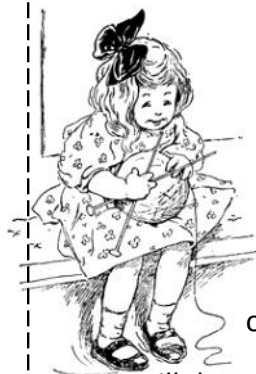
i Västergarns hembygdsgård

Söndag 8/2, 8/3, 22/3 och 19/4

mellan kl. 15-17

Kom, tag med det du vill sitta
och arbeta med och umgås en stund.

Vill du veta mer, kontakta Maria Ahlståde, tel 245060

SANDA 4 H

4 H söker sig till barn och ungdomar från 7 år och uppåt. Det kostar 160 kr för första barnet i familjen och för resterande syskon 125 kr.

Kontaktperson: Lukas Johansson, mobil nr 0769347717

Schema våren 2015:

3/2 Uppstart	10/2	17/2	24/2 Sportlov (inget 4H)	
3/3	10/3	17/3	24/3	31/3
7/4 Påsklov (inget 4h)		14/4	21/4	28/4
5/5	12/5	19/5	26/5	2/6
7/6 söndag - avslutning				

Hur bildades Sanda 4 H?

När Lukas gick i åttan 2013 skrev han tillsammans med Gustav en uppsats om Sanda 4 H. Den har jag fått låna och här får ni läsa hur det gick till:

Sanda 4H grundades i början av 80-talet av 8 ungdomar som hade en "klubb" för skojs skull, de kallade den "Stjärnklubben". De hade träffar och gjorde roliga saker, träffarna var dock inte så organiserade.

En erfaren 4H:are vid namn Charlie Zachrisson gick på Valla folkhögskola och fick ett uppdrag att starta en ny 4H-klubb på Gotland. Han åkte runt i olika socknar och visade upp vad 4H var och att man kunde ha en klubb där man gjorde roliga saker. En medlem i Stjärnklubben fastnade för 4H-företag. Sanda 4H grundades för att de här ungdomarna ville ha 4H-företag, där de lärde sig om hur det är att sköta ett företag. Man fick lära sig om utgifter och inkomster, hur man skulle hålla ekonomin stabil. Deras verksamhet blev även mer organiserad och klubben fick heta Sanda 4H. Medlemmarna upptäckte att det fanns så mycket mer de kunde göra. Klubben Sanda 4H expanderade genom att medlemmarna gick ut i skolor och värvade medlemmar som gick med i klubben och nu har de runt 30 medlemmar.

Vad händer i Sanda och Västergarn?

FEBRUARI 2015

- Sön 8 15-17 **Stickkafé** i *Västergarns hembygdsgrd*. Sid. 6
- Sön 8 19.00 VEST-bygdens LRF **årsmöte** i *Sanda bygdegård*. Sid 3
- Lör 14 11 - 14 **Kroppkaksfest** i *Sanda bygdegård*. Sid 3
- Sön 15 13.00 **Gudstjänst** i *Sanda prästgårdskapell*. Kaffe & semla.
- Sön 15 14-16 **Afternoon tea** i *Västergarns hembygdsgrd*. Sid. 5
- Tis 17 11.30-13.00 **Bondelunch** i *Sanda bygdegård*. Sid 3
- Tors 19 17.50-18.20 **Bokbussen** stannar vid *Sanda bygdegård*
- Lör 21 09.30 **Melodikryssfrukost** i *Sanda bygdegård*. Sid. 9
- Lör 21 10-12 **Grundkurs i dataanvändning** startar i *Västergarns hembygdsgrd*. Sid. 6
- Lör 21 19.30 Sanda dansförenings **årsmöte** och **dans** i *Sanda bygdegård*. Sid. 9
- Sön 22 14.00 **Gutar frågar gitar, omgång 2** i *Sanda bygdegård*. Kaffeservering.
- Sön 22 15.00 Västergarns hembygdsförenings **årsmöte** i *hembygdsgrden*. Sid 1
- Sön 22 19.00 Sanda hembygdsförenings **årsmöte** i *Sanda bygdegård*. Sid 1

MARS 2015

- Mån 2 19.00 Sanda hembygdsförenings **styrelsemöte** i *Sanda bygdegård*.
- Tors 5 19.00 Röda Korsets **kretsstämma** i *Gervaldsgården*. Sid 3
- Sön 8 15-17 **Stickkafé** i *Västergarns hembygdsgrd*. Sid. 6

Melodikryssfrukost

Lördagen 21 februari

Sanda bygdegård

Först äter vi en god frukost tillsammans, den är framdukad kl. 09.30.

Sen löser vi melodikrysset.
Kryss och pennor finns

VÄLKOMNA!

Sanda hembygdsförening

SANDA SPORTLOVS KAFE

Söndag 1 mars kl 12-17

Bullar, pajar, kakor,
och våfflor

Välkomna!

SANDA KAFE
(Gamla affären mitt i Sanda)

Sanda dansförening hälsar välkommen till

Årsmöte med efterföljande dans

Sanda bygdegård 21/2 kl. 19.30 - 24.00

Musik: **Zaesarz**

Smörgåstårta i pausen

Anm. sen. 18/2 till Karin Nyberg tfn 0736001793 eller
e-post sandadansforening@hotmail.com

TEMAFEST 2015-04-18

I år blir det RYSKT tema

Mat serveras kl. 18.00-21.00

Mer information i nästa Sandpapper.

Hjärtligt välkomna! Sanda hembygdsförening

Gutar frågar gutar

Nu är första omgången av IOGT-NTO:s frågetävling klar. I Sanda tävlade 8 lag söndagen den 18 januari. Bäst i Sanda blev laget Wallin, med Ellen, Anki och Anna med 28,5 poäng. Samma poäng fick Christer Bolinder, Gunvor och Rune Malmros Tredje bästa lag bestod av Ebbe Klint, Eva Klint Langland och Lars Schill. Tävlingen var jämn det skilde inte många poäng mellan lagen. Hembygdsföreningen var som vanligt medarrangör vilket innebar att vi fick kaffe och smörgås med Marianne Norragårds påitu, som alltid måste vara med vid Gutar frågar gutar.

Den 22 februari kl 14.00 tävlar 8 lag i Sanda bygdegård och 8 lag någon annanstans på ön. Man kan komma och lyssna men tyvärr inte ställa upp med något nytt lag. Hembygdsföreningen serverar kaffe.

Här får ni frågorna i omgång 1:

1. Vilken upplaga av Gutar frågar gutar är årets? (ordningstal)
2. Tre gymnasieskolor slogs ihop 2014. Det nya namnet blev Wisby gymnasium, men vad hette de tre som slogs ihop?
3. Bland alla företag på Stafva Gård finns ett tidigare UF-företag (ungdomsföretag). Vad heter företaget och vilken är deras produkt?
4. Gotlands Idrottsförbund bytte ordförande 2014. Vem avgick och vem kom ny?
5. På torget i Slite står en skulptur som heter "Seglare går ombord". Konstnären är representerad med flera verk på Gotland, bl.a. i Roma, Visby och Slite. Vad heter han?
6. Marianne Cedervall skriver om en gotländsk socken, som inte finns i verkligheten. Vad kallar hon denna socken?
7. Vi vill ha namn och partibeteckning på alla 7 regionråden, som utsågs efter valet 2014. (Ett av råden har senare avsagt sig pga riksdagsuppdrag, men inte fått någon ersättare ännu)
8. Vem skapade Krusmyntagården? Vem är chef där nu?
9. Vad hette Tjelvars barn?

10. Var kommer Nat West Island Games att hållas 2015? Vilket år får Gotland spelen?
11. Vem är upphovsman till boken "Gotlandstoner" med noter till visor mm?
12. Bergmancenter har fått en ny verksamhetsledare. Vad heter hon? Vilket land är hon uppvuxen i?
13. Vad heter på gutamål:
Gotlands landskapsblomma? Gotlands landskapsdjur?
Gotlands landskapsinsekt? Gotlands landskapsfisk?
14. En katt har fått en skulptur på Stora Torget. Vad hette katten?
Vem är konstnären?
15. Knut Ekman beskriver i sin bok "På kryss och läns" en kapprodd till strömmingsgrundet den 1 april varje år fram t o m 1927. Vilket fiskeläge? Vad var namnet på Knut Ekmans egen båt?
16. Vilken inflyttad gotlänning - känd från radion - skrev texten till Magnus o Brasses populära svordomsvisa: "Helvetes jävla skit"?
17. I Linnés Gotländska resa skriver han "Om så hundra människor sagt mig att hon växte vild i Sverige hade jag inte trott dem" om en växt som växer bl.a. på Torsburgen. Vilken växt?

Om en annan växt skriver han "...så det skulle räcka för att färga hela arméns uniformer blå" om en växt som bl.a. växer längs Gotlands stränder. Vilken?
18. Vi söker tre landmärken som tidigare kunnat ses vid inlöpet till Visby hamn. Vad hette det högsta tornet i Wisborgs slott som förstördes 1679? Vilken av de fyra väderkvarnarna brann ner 1974? Vad kallades den stora portalkran som stod i yttre hamnen men monterades ner 2014 och lades i förråd?

De flesta av frågorna har en betänketid på en minut, men på fråga 3 fick man tänka 3 minuter och på frågorna 13 och 18, 2 minuter.

Rätt svar hittar du på sid 14.

Västergarns Hembygdsförening

www.hembygd.se/vastergarn www.vastergarn.info

Medlem i Föreningen är alla boende i Västergarn med omnejd, som vill verka för föreningens syfte och ändamål”(Ur stadgarna)

Hembygdsföreningens verksamhet skall främja socknens kulturella och sociala liv genom olika säsongsaktiviteter; kultur då och nu, vård av Hembygdsgårdens lokaler och Valbyte samt främja friluftsliv.

Ambitionen är ett levande Västergarn med Omnejd.

Hembygdsföreningen ordnar varje år några uppskattade och trivsamma träffar, som:

Valborg, Gökotta, Visaftnar, Konstutställning, Sockendag, Lammfest och Stickkafé.

Se Sandpappret eller Hembygdsföreningens hemsida för aktuell information. I föreningen pågår ett kontinuerligt arbete med Bygdeband där några eldsjälarna i socknen samlar och lägger in nya och gamla bilder, dokument om platser, hus, människor och händelser i bygden, gå gärna in på

www.bygdeband.se och sök på Västergarn.

Kommande aktiviteter

Promenader saml HG

Varje tisdag kl 8.00

Stickkafé i Västergarns HG

8/2, 8/3, 22/3, 19/4 kl. 15-17

Afternoon tea i HG

söndag 15/2 kl. 14-16

Årsmöte i HG

söndag 22 mars kl. 15.00

Vid ev. sena ändringar kring alla våra aktiviteter som inte hinner gå ut i Sandpappret hänvisar vi intresserade till den inglasade skylten utanför hembygdsgården där senaste aktuell information finns tillgänglig.

För sommaruthyrning av lägenheten i hembygdsgården kontakta: vastergarn.hembygdsforening@hotmail.com

För uthyrning annan tid samt uthyrning av samlingslokalen, kontakta Maj Nilsson majgoran@telia.com tel 0498-245101, alt Kjell-Åke Vigström tel 0498-24 50 85

**Stöd Hembygdsföreningen genom att köpa andelar.
BG: 569-4369 Clearingnr: 0855-6 SWISH: 123 188 6944**

UNEA

Hemtjänster AB

UNEA arbetar i små personalgrupper som ger en god kontinuitet, en kontaktperson som utför dina insatser och som vet hur du vill ha det i ditt hem!

UNEA bjuder till fest två gånger per år, i december har vi julfest och vid midsommartid så samlas vi för gemensamt. Trevligt att få samlas och umgås med varandra.

UNEA är ett kundval inom kommunal hemtjänst, det kostar inte mer att välja oss! För att välja UNEA tar man kontakt med sin handläggare.

Vi finns i:

Klintehamn Sanda Västergarn

Tofta Eskelhem Mästerby Hejde Fröjel Hemse

Vi utför även städ (RUT skatteavdrag)

betala halva priset direkt, resterande fakturerar vi skatteverket.

Välkomna

Har du frågor, ring Ulrika M Nysell 0498-24 03 58

Rauk Maskin

Nu har vi även **aluminiumställning** för inom och utomhusbruk.

Se hemsida för mer info.

Pris från 75kr/dygn

Vi hyr ut inom

Entreprenad • Bygg • Trädgård • Verkstad

www.raukmaskin.se

Bokning 0707-509914 Support 0707-506550

Facit Gutar frågar gitar

1. Den 33:e
2. Rickard Steffen, Elfrida André, Christopher Polhem
3. Gute Lemonade, salmbärsläsk
4. Barbro Wettersten, Mats Ladebäck
5. Bertil Nyström
6. Kajpe Kviar
7. Åke Svensson S, Hanna Westerén S, Brittis Benzler V, Saga Carlgren V, Stefaan de Maecker MP, Isabel Enström MP, Eva Nypelius C
8. Ingeborg Lingegård, Lena Blomquist
9. Havde
10. Jersey, 2017
11. August Fredin
12. Helen Beltrame-Linné, Brasilien
13. Rind (rindi, rännlind), pinnsvein (pinnsö) körkmack, butte
14. Knäcken, Sanny Laurin
15. Gnisvärd, Jungfrun
16. Bosse Carlgren
17. Gulkronill, vejde
18. Blacken, Högan, Giraffen

STENHUSE GÅRD

Var har vi fått allt ifrån?

Hallon: Troligen bildat av *hall* (häll, klippta) och “bärendelsen” -on. Betyder alltså “bär på stenig mark”.

Sparris: Från tyska som bildade ordet från latinets *asparagus*, som lånat det av grekernas *asparagos*. Ursprungligen persiska.

Palsternacka: Kommer från tyskans *palsternake*, vilket är en ombildning av latinets *pastinaca*, med samma betydelse.

Selleri: Lån från tyska, som lånat det av franska, som bildat det av latinets *selinum* som lånat det av grekernas *selinon*.

Potatis: Från engelskans *potatoes*, som kom från spanskans *patata*, som i sin tur gjorde ordet av haitiskans *batat*.

Pumpa: Gammalengelska *pumpion*, som lånat det av franska, som bildat det av grekiska *pepon*, vilket betyder “stor melon”.

Persilja: Från fornsvenska *petersilia*, lånat av tyska *petersilie*, via latin som fick det av grekiskans *petroselinon*, bildat av *petros* (sten) och *selinon* (selleri). Alltså: Stenselleri.

Gårdsbutiken i Sanda är öppen som vanligt i februari.

Vardagar 9-18 och lördag 9-15. Söndagar stängt.

Gilla oss på facebook, så får du alltid goda nyheter.

[facebook.se / Stenhuse Gård](https://www.facebook.com/StenhuseGård)

Om ideellt arbete...

Jag har skrivit det förr och skriver det igen: Hur skulle det se ut på landsbygden om det inte fanns ideellt arbetande människor? Det blev väldigt tydligt i lördags på sockenfesten då alla föreningar i Sanda presenterade sig. Så mycket det finns i vår socken att vara med i för olika åldrar och allt är frivilligarbete, ingen får lön för arbetet. Vi vill ha ett tack och lite uppskattning, så blir vi glada och orkar jobba lite till.

DET STÖRSTA TACKET just nu skall hembygdsföreningens styrelse med makor, makar och sambos ha som ordnade festen den 25 januari för nyinflyttade och oss andra. På grund av Sandpappret deltar jag i deras möten en gång i månaden och jag kan intyga att det är en positiv styrelse. När de diskuterade vem som skulle ordna fest och laga mat så var det inga problem, flera anmälde sig genast. Att laga en tre-rätters middag till 80 personer tar sin tid, sen tillkommer handel, dukning, servering, disk och städning. Det är många ideella timmar det!

Gunvor

ANNONSERING

Hel sida A5: 300 kr

Halv sida: 150 kr

1/4 sida: 75 kr

Föreningsaktiviteter: Gratis

BOKA SANDA BYGDEGÅRD

Ring Åsa Sjögren 0498-242016

MEDLEMSAVGIFTER 2014

Sanda hembygdsförening -

Familj: 100 kr - Enskild: 50 kr

Postgiro 28 65 38-4

Sanda IF - 100 kr

Bankgiro 5331-0819

Nästa nummer av Sandpappret utkommer i slutet av vecka 10

MANUS IN SENAST 27/2

Lämnas till hembygdsföreningens styrelse eller Gunvor Malmros

Tfn: 0498-242113 E-post: gunvor.malmros@telia.com